

Din nötta t-skjorta får nytt liv som råvara s. 8

-
- Lekande lätt att sortera bioavfall s. 4
  - Skär ner på kostnaderna s. 6
  - Återvinn mera förpackningsmaterial s. 7

Sortera så här

Vi rekommenderar papperspåsar för bioavfallet

- matrester och skämd mat
- fiskrens och ben
- skal av frukter, grönsaker, rotsaker och ägg
- kaffe- och tesump med filter
- inga livsmedelsförpackningar i bioavfallet
- bioavfallet packas i papperspåsar, inga biologiskt nedbrytbara plastpåsar

OBS!
Papperspåse

Energiavfall

- blöjor och bindor
- smutsiga livsmedelsförpackningar av papper, kartong, plast och styrox
- små plastföremål, t.ex. tand- och diskborstar, ej produkter av PVC
- damm och dammsugarpåsar
- textiltump (inga skor, regn- eller läderkläder)
- hushållspapper och våtservetter
- kaffepaket och chipspåsar

Kartong

- pafflådor
- burkar av kartong, t.ex. mjölkpaket och saftburkar
- kartongförpackningar, t.ex. grynpaket, pizzalådor, äggförpackningar
- papperspåsar
- hylsor från wc- och hushållspappersrullar

Kartongförpackningarna ska vara tomma, rena, torra, tillplattade och förpackade in i varandra.

Plastförpackningar

- livsmedelsförpackningar av plast, t.ex. yoghurtburkar, smöraskar samt förpackningar för charkuterier, ost och färdigmat
- plastförpackningar för tvättmedel, schampo och tvål
- flaskor, kanistrar och burkar av plast, helst tillplattade
- plastkassar, -påsar och omslag

Tomma, rena och torra plastförpackningar från hushåll.

Metall

- konservburkar, dryckesburkar utan pant, lock och korkar av metall
- formar och folie av aluminium
- tomma burkar för målfärg
- tomma aerosolflaskor

Glasförpackningar

- glasflaskor
- glasburkar

Glasförpackningarna ska vara rena, medan korkar och lock tas bort. Du kan skölja smutsiga glasförpackningar med en skvätt kallt vatten.

Etiketter och halsringar kan lämnas kvar.

Textilinsamlingen börjar

läggning i Åbo. Ur textilierna utvinns sedan fibrer. Det bästa materialet går att använda till tyg, resten till isolering, möbelfyllning eller exempelvis terrassbräder.

I Finland uppstår årligen ca 100 000 ton textilavfall. I EU skaffar medborgarna i snitt 25 kg textilier per år och 11 kg slängs. I Finland slängs 13 kg textilier per person per år, dvs över EU:s medeltal. Exempelvis att odla bomull drar väldigt mycket vatten, vatten som kan sparas in genom att återanvända bomullen.

Genom textilinsamlingen vill EU och Finland öka på materialåtervinningen. Materialåtervinningen i Finland ligger idag på 43 % medan den år 2035 borde ligga på 65 %. På Ekorosks område ligger materialåtervinningsprocenten på 45 %.

Från årsskiftet blir det obligatoriskt att samla in textilier separat. På Ekorosks verksamhetsområde kommer textilinsamlingen att ske på återvinningsstationerna. Innan textilierna sänds vidare sker ytterligare en försortering hos Ekorosk. Det är viktigt att endast torra och rena textilier utan mögel sätts i textilinsamlingen.

Ekorosk har tillsammans med de andra kommunalägda avfallsbolagen deltagit i ett projekt för att utveckla ett gemensamt insamlingsystem och en textilåtervinningsan-

Jag vill tacka alla hushåll för det sorteringsarbete ni utför och tillsammans fortsätter vi att närma oss ett kretsloppssamhälle.

Michael Östman
Verkställande direktör

eko.
Ekorosks kundtidning 2022

Ansvarig utgivare Michael Östman, Ab Ekorosk Oy, Spituholmsvägen 90, 68600 Jakobstad, Telefon (06) 781 4500, info@ekorosk.fi, www.ekorosk.fi
Produktion Pia Grankvist, Essi Tanskanen, Ab Ekorosk Oy
Redaktionsråd Pia Grankvist, Michael Östman, Essi Tanskanen, Mirja Nygård
Pärbild Genero Layout Wizart Tryckeri Forsberg Printed Communication

Lekande lätt att sortera bioavfall

Det har nästan blivit en lek att sortera bioavfall, konstaterar Eila och Kaleva Kykyri i Karleby. För ungefär ett år sen inledde de sitt försök att lägga bioavfall i papperspåsar, och de får fortfarande nya insikter och kommer på bättre idéer hur man kan sortera avfall.

Man brukar tala om att lära sig via försök och misstag, och det är en bra beskrivning av familjen Kykyris inställning till sortering av bioavfall.

– Man får inte kräva för mycket av sig själv, säger Eila uppmuntrande, samtidigt som Kaleva konstaterar att han började med att vika bioavfallspåsar av tidningen Keskipojhanmaa.

Men det blev för krångligt, då påsen blev för liten för deras behov, så Kaleva började

köpa bioavfallspåsar av papper från matbutiken, där de finns i städhyllan.

– Styckepriset för en papperspåse är det samma eller lite lägre än styckepriset för plastkassen vid butikskassan som är 0,25 €/stycket. Samtidigt så minskar mängden plastavfall, konstaterar Kaleva. Styckepriset för papperspåsar varierar beroende på inköpstället. Fast man kan också använda andra papperspåsar än sådana som är tillverkade för bioavfall, till exempel mjöl- och myslipåsar av papper. Eila visar att hon sparar de bruna papperspåsar från apoteket för bioavfallet.

Familjen Kykyri har märkt att man också börjar fundera på vad man lägger i påsen för bioavfall när man

använder bioavfallspåsar av papper. Det som man lägger på sin egen tallrik äter man också upp, för att man inte ska behöva lägga det i bioavfallet på grund av att papperspåsen är mindre än en plastpåse.

– Jag märker att vi oftare lägger överbliven mat i kylskåpet och äter upp den senare. Det är också en inlärningsprocess, berättar Eila.

Sopkärlet under diskbänken har minskat i takt med deras försök eftersom de sorterar förpackningarna i skilda kärl under arbetsbänken i köket. Livsmedelsförpackningar ska inte läggas i bioavfallet.

Äggkartongen är bäst

Bioavfall är fuktigt, så papperspåsen går lätt sönder om man inte använder något

som fuktspärr i botten av påsen. Eila och Kaleva lägger en äggkartong i botten av papperspåsen innan de börjar fylla den med bioavfall.

– Matolja är krånglig eftersom man inte kan lägga den rakt i papperspåsen. Jag brukar torka upp den med hushållspapper ut till exempel stekpannan, tipsar Eila.

Om man har en större mängd flytande matolja kan man lägga den i ett tomt mjölkpaket, som man tejpar igen och lägger i kärlet för bioavfall.

Eila och Kaleva konstaterar att sorteringsivern bara ökar ju mer de känner till.

– Jag tycker att det är roligt att sortera när jag vet att materialet återvinns, konstaterar Eila avslutningsvis.

Text och bild: Pia Grankvist

Anmäl din kompostor

Idag ska hushåll som komposterar sitt bioavfall och inte har någon soptunna för bioavfall lämna in en anmälan till Österbottens avfallsnämnd. Från och med 2023 ska även hushåll som komposterar sitt bioavfall t.ex. bara en del av året och fortfarande har bioavfallstunna göra komposteringsanmälan till avfallsnämnden. Det gäller också dem som komposterar sitt bioavfall vid sommarstugan. Enklast anmäler du din kompostor på avfallsnämndens hemsida www.ekoso.fi. Mera information ger Österbottens avfallsnämnd på info@ekoso.fi eller per telefon (06) 786 3737.

Anmälningsplikten gäller endast kompostering av bioavfall inte trädgårdsavfall, och den beror på en lagändring som trädde ikraft ifjol.

Ekorosk ordnar tömningen av bioavfall

Avfallslagen förnyades sommaren 2021 och enligt den ska Ekorosk ordna tömningen och transporten av bioavfall för ägarkommunernas del från och med 19.7.2023. Ekorosks ägarkommuner är Evijärvi, Jakobstad, Karleby, Kauhava, Kaustby, Kronoby, Larsmo, Nykarleby, Pedersöre och Vetil.

Ekorosk har delat in verksamhetsområdet i 12 entreprenader som konkurrensumsatts för tiden 19.7.2023–19.7.2025. Läs mera om entreprenaderna på vår hemsida www.ekorosk.fi välj Nyheter under rubriken Information.

Bostadsfastigheterna sköter själva tömningen och transportererna av energiavfallet fram till 19.7.2025. Efter det ordnar Ekorosk också dem enligt Österbottens Avfallsnämnds beslut 9.5.2022.

Skär ner på kostnaderna

Fakturan för avfallshanteringen väcker en del frågor, du kan minska på den med hjälp av våra knep.

Ha gemensamma avfallskärl med grannarna

Hushållen kan ha gemensamma avfallskärl med grannarna. Då fördelas behandlings- och tömningskostnaderna mellan parterna. Man kan dela båda sopkärlen eller endast det ena. Det är vanligt att man har gemensamt kärl för bioavfall, eftersom det finns plats för grannens avfall i det.

För att ha gemensamma sopkärl ska man lämna in en anmälan till Österbottens avfallsnämnd. När man fyller i anmälningsblanketten ska man samtidigt meddela hur man vill fördela kostnaderna mellan de hushåll som deltar. Då förde-

lar Ekorosk kostnaderna färdigt på fakturan till hushållen.

Förläng tömningsintervallet på energiavfallet

Det är möjligt att ordna tömning av kärlet för energiavfall endast var fjärde eller var åttonde vecka. Kontakta transportören direkt för att ändra tömningen till var fjärde vecka. För att få tömning endast var åttonde vecka ska du lämna in en anhållan till Österbottens avfallsnämnd. Kravet är att det finns högst sex personer i hushållet. Man måste också sortera avfallet noga, till exempel genom att föra förpackningar till återvinning, så att mängden energiavfall förblir liten.

Text och bild: Essi Tanskanen

Österbottens avfallsnämnd
info@ekoso.fi, tfn (06) 786 3737

Alla hushåll ska sortera förpackningsmaterial bättre så att mera material kan tas tillvara som råmaterial.

Vi ordnar informationsmöten för disponenter och husbolag efter årsskiftet. Se mera information på www.ekorosk.fi.

Ti 17.1 Evijärvi

On 18.1
Nykarleby

To 19.1 Vetil

Ti 24.1 Kauhava

On 25.1 Kronoby

To 26.1
Pedersöre

Ti 31.1 Karleby

On 1.2 Kaustby

To 2.2 Jakobstad

Ti 7.2 Larsmo

Live stream
på finska on 8.2

Live stream på
svenska to 9.2

Återvinn mera förpackningsmaterial

Nästa år ökar möjligheterna att återvinna mera förpackningsmaterial, när alla bostadsbolag med 5 eller fler bostäder får egna sopkärl för förpackningar av kartong, plast, metall och glas från och med juli.

Enligt den nya avfallslagen ska alla hushåll sortera förpackningsmaterial bättre så att mera material kan tas tillvara som råmaterial för nya förpackningar. Det här innebär att även de som bor i egnahemshus ska bli bättre på att sortera förpackningar och föra dem till närmaste ekopunkt.

För bostadsbolagen ordnar Ekorosk både sopkärl och tömning av sopkärlen för förpackningar, som boende i ett bostadsbolag behöver du bara sortera förpackningarna och lägga dem i rätt sopkärl. Ekorosks insamling börjar 1 juli 2023.

Töm förpackningen innan du lägger den i rätt sopkärl eller behållare. Förpackningar för livsmedel ska inte innehålla några matrester, de ska vara rena när man lämnar dem till återvinningen. Man kan till exempel skölja ur en plastförpackning med en skvätt vatten. Diska inte

smutsiga förpackningar, lägg dem i energiavfallet istället.

Separera

Om förpackningen består av flera material ska du separera dem om det är möjligt. Det är enkelt att ta isär en glasburk med metallock, medan sprayburkens pump kan vara svårare att ta bort. Låt den vara kvar i så fall. En plastförpackning för smörgåspålägg har genomskinligt lock och färgat tråg. Dra isär locket och tråget och lägg dem båda i sopkärlen för plastförpackningar. De består av olika sorters plast.

Om materialen inte går att separera ska du sortera förpackningen enligt det viktiga materialet.

Vilket material?

Ibland kan det vara svårt att avgöra vilket material förpackningen består av. Titta på förpackningen, den har oftast anvisningar för hur den ska sorteras. Många upplever att det är svårt att avgöra vart till exempel chipspåsen hör, eftersom de består av plast med en folie av metall på insidan. Knyckla ihop påsen, om den vecklar ut sig igen består den mest av plast och är då en plastförpackning. Om påsen förblir ihopknycklad kan du lägga den i metallinsamlingen.

Osäker? Bläddra till sid 2 i den här tidningen och kolla där. Du kan också kolla i vår avfallsordlista på vår hemsida www.ekorosk.fi under rubriken Sortering.

Text: Pia Grankvist

Din nötta t-skjorta får nytt liv som råvara

Din nötta t-skjorta får ett nytt liv från årsskiftet, då börjar Ekorosk samla in avlagda textilier i skilda kärl på återvinningsstationerna. De avlagda textilerna samlas in och cirkulerar sedan som råvara för nya produkter.

Insamlingen av textilier drar igång i hela landet för att öka återvinningen av textilier som råvara. Ekorosk tar emot textilerna på alla återvinningsstationer i särskilda kärl. Sedan förs textilerna till Ekorosks avfallsanläggning i Jakobstad, där de går igenom och sorteras innan de transporteras vidare för återvinning som råvara.

Textilinsamlingen säger Ja

Du får lämna avlagda textilier som är torra och rena till insamlingen, detta gäller kläder och hemtextilier som inte längre kan användas, t.ex. jackor, byxor, kjolar och skjortor, lakan, handdukar och bordsdukar.

Textilinsamlingen säger Nej

Du får inte lämna mattor, skor, väskor, bälten, underkläder, strumpor, strumpbyxor, dynor, täcken, stoppning eller mjukisdjur till textilinsamlingen. Textilier som är smutsiga, fuktiga och mögliga, innehåller ohyra eller har stark lukt får man inte heller lämna till insamlingen.

Skor, väskor och bälten ska läggas i containern för deponiavfall, medan mattor, underkläder, strumpor, strumpbyxor, dynor, täcken, stoppning och mjukisdjur tas emot i containern för energiavfall på återvinningsstationen.

Text: Pia Grankvist

Insamlingen av avlagda textilier tar emot torra och rena textilier som inte längre kan användas: jackor, byxor, kjolar och skjortor, lakan, handdukar och bordsdukar

Kom ihåg på säkerheten på stationen

- Använd handskar! En skada på handen är den vanligaste olyckan för våra kunder.
- Var uppmärksam! Vid rusningstider kan det bli trångt på stationen, ta därför andra i beaktande när du tömmer ditt avfall eller flyttar bilen.
- Lyft försiktigt! Använd rätt lyftteknik och kontrollera så att du inte krockar med nån.

Kulunut t-paitasi saa uuden elämän raaka-aineena

Kulunut t-paitasi saa uuden elämän raaka-aineena. Kulunut tekstiiliä erillisin astioihin hyötykäyttöä varten. Poistotekstiilit kerätään, jonka jälkeen ne kierrätetään raaka-aineena uusiin tuotteisiin.

Tekstiilinkeräyskäymälä kokoaa maassa, jotta tekstiilien kierrättämisen raaka-aineena lisäarvoa tuottaa. Ekorosk ottaa tekstiilejä vastaan kaikilla hyötykäyttöasemilla erillisin astioihin. Tekstiilit vietään sitten Ekoroskin jätekeskuksen Pielisjärven alueella, missä ne käydään läpi ja lajitellaan ennen kuin ne kuljetaan eteenpäin kierrätettäväksi raaka-aineena.

Tekstiilinkeräys sanoo Kyllä

Saat tuoda keräyksen postitextiilejä, jotka ovat kivia ja puhtaita. Tämä koskee vaatteita ja kodintekstiilejä, joita ei voi enää käyttää, esimerkiksi takkeja, housuja, hameita, paitoja, lakanoita, pyyhkeitä ja pöytäliinoja.

Tekstiilinkeräys sanoo Ei

Tekstiilinkeräykseen ei saa tuoda mattoja, kenkiä, laukkuja, vöitä, alusvaatteita, sukkaa, sukkahousuja, tyynejä, peittoja, pehmusteita tai pehmoelimiä. Myös kassat, tuhoelimiä meisia tekstiilejä, jotka sisältävät tuhoelimiä tai jotka haisevat vahvasti ei saa tuoda keräykseen. Kengät, laukut ja vyöt tulee laittaa kaatopaikkakonttiin, kun taas matot, alusvaatteet, sukat, sukkahousut, tyynejä, pehmusteet ja pehmoelimet laitetaan erilliseen konttiin.

Teksti: Pia Grankvist

Muista turvallisuusasemilla

- Käytä hanskoja! Asiakkaidemme yleisin onnettomuus on haava kadessa.
- Ole tarkkaavainen! Ruuhka-aikoina asemilla voi olla ahdasta, ota muut siks huomioon, kun tyhjennät jätteesi tai siirät autoasi.
- Nosta varovasti! Käytä oikeaa nostotekniikkaa ja katso, että et osu kenkään.

